

Kati Szvorák

HUNGAROTON
CLASSIC
DIGITAL STEREO
HCD 18270

Pentecost in Central Europe

Pünkösd
Közép-Európában

A földgömböt forgatva kicsiny pont. Térképen ráközelítve: foltocska, hegyek gyűrűjében síkság zöldjével. Közigazgatási térképen mindez határokkal ereztetn. A határok helye a térkép kiadási dátumától függ itt, Közép-Európában.

Egészen közel hajolva: a hazánk. A haza: táj, ember, nyelv, dal. Amit a nyelv elválaszt, a dal összeköti. Mert az ember vándorolt a tájon, s méh gyanánt porozta egyik kultúrával a másikat. Nevek mindenütt mindenfélék: az elvegyülést hirdetik.

Szavakban sok az egymásra acsarkodás. A dal abból a mélységből szól, ahol egyek vagyunk: születésben, halálban, szerelemben, ünnepekben.

Jó, hogy van Szvorák Katink, akit neve és nyelve többfelé köt, s akinek éneke híd. Nem gigászi híd kell ide, hisz a szakadék képzelt csupán. Elég egy palló, amelyen átsegít a túlsó partra. Ahol mi magunk vagyunk.

Ha ő énekel, nyugodtan forgatom a földgömböt. A kicsiny pont harmóniája hallik...

Honán?

Turning round the globe, you see a small spot. If you focus on it on the map, there appears a speck of green plains surrounded with mountains. An administrative map shows the same veined with frontiers. The place of the frontiers depends here, in Central Europe, on the date of the impression of the map.

Bending quite close, you see our native land. It is: scenery, people, language, songs. What language separates, songs unite. Then people have wandered in this region and have pollinated cultures with each other like bees. You find all kinds of names everywhere: they proclaim blending.

There is much rancour in words. But songs come from a depth where we are all one: in birth, death, love, and feasts.

It is good to have Kati Szvorák whose name and language provide a link in many directions and whose singing is a bridge. We do not need a gigantic bridge because the precipice is just imaginary. It suffices to have a plank that takes you to the other side. There where we ourselves are.

When she sings, I turn the globe quietly. The harmony of the small spot becomes audible ...

Honán?

PÜNKÖSD

Pünkösöd Közép-Európában / Pfingsten in Mitteleuropa / Pentecost in Central Europe

I. Fölvirradtunk / We have woken

- [1] Akik mára fölvirradtunk / We have woken today * magyar / Hungarian 2'47"

II. Könyörögjünk / Let us pray

- [2] Könyörögjünk az Istennek, Szentléleknek / Let us pray to God, his Holy Spirit * református magyar / Hungarian Calvinist 1'54"
[3] Te tanítád régenten a prófétákat / You taught the prophets in olden times * református magyar / Hungarian Calvinist 2'30"

III. Teremtő Szentlélek / Creator Spirit

- [4] Veni Creator Spiritus * Latin 1'12"
[5] O, dođi, Stvorće, Duše Svet / Come, Creator Spirit * horvát / Croatian 0'26"
[6] Ó, jöjj, teremtő Szentlélek / O Come, Creator Spirit * evangélikus magyar / Hungarian Lutheran 1'45"

IV. Lengyel Pünkösöd / Polish Pentecost

- [7] Duchu Najświętszy, otwórz usta moje / Szentlélek, nyisd meg ajkamat / Holy Spirit, open my lips 3'27"

V. Osztrák Pünkösöd / Austrian Pentecost

- [8] Pfingstenlied / Pünkösdi dal / Pentecostal song * német / German 3'23"

VI. A Pünkösödnek jeles napja / The feast day of Pentecost

- [9] Ascendit Christus hodie * Latin 0'25"
[10] A Pünkösödnek jeles napján / On the feast day of Pentecost * református magyar / Hungarian Calvinist
V ten sviatok krásny / Azon a gyönyörű ünnepen / On that beautiful feast * református szlovák / Slovak Calvinist 3'28"

VII. Piros pünkösöd napja / The day of red Pentecost

- [11] Ma vagyon piros pünkösöd napja I. / This is the day of red Pentecost I. * magyar / Hungarian 1'24"

- [12] Ma vagyon piros pünkösöd napja II. / This is the day of red Pentecost II. * magyar / Hungarian 2'07"

- [13] A pünkösödnek jeles napját / The feast day of Pentecost * magyar / Hungarian 2'51"

- [14] A pünkösödnek jeles napja / The feast day of Pentecost * magyar / Hungarian 1'31"

VIII. Román pünkösdi férfitánc / Romanian men's Pentecostal dance

- [15] Călușari 5'28"

IX. Hesspávázás / Shooing off the peacock

- [16] Hess, páva, hess, páva / Shoo, peacock, shoo, peacock * magyar / Hungarian 2'42"

X. Bosnyák és sokác pünkösdi népi dallamok

- Bosnian and Chokatz Pentecostal folk tunes
[17] Išla cura / Ment a kislány / The girl has gone * bosnyák / Bosnian 2'23"
[18] Poved' kolo Kraljo / Járd a kólót, Kraljo / Dance the kolo, Kraljo * sokác / Chokatz 1'54"
[19] Od dvora, do dvora / Udvartól udvarig / From yard to yard * sokác / Chokatz 0'56"

XI. Aranykapu / Golden gate

- [20] Elvettem a lenemet / I have sown the flax * magyar / Hungarian 1'32"
[21] Jöjj el, által jöjj el / Come down, come through * magyar / Hungarian 0'40"
[22] Ma vagyon, ma vagyon / Today it is, today it is * magyar / Hungarian 0'45"

XII. Bunyevác Pünkösöd / Serbian Pentecost

- [23] Okrenise Olo / Indulj el, Olo / Set out, Olo 4'28"
Ova kuća draga / Ez a kedves ház / This nice house
Kata, Kata / Cathie, Cathie

XIII. Szlovák népi dallamok / Slovak folk tunes

- [24] A v nedeľu Rusadeľnú / Pünkösöd vasárnapján / On Pentecost Sunday 1'25"
[25] Omilenci chodia / A szeretők járnak / Lovers go round 1'55"

XIV. Cseh Pünkösöd / Czech Pentecost

- [26] Radujme se vždy společně / Örvendezzünk mindig közösen / Let us always rejoice together 2'12"
[27] Ty, kdo jsi srdce věrného / Te, aki hűséges szívű vagy / You who are faithful in heart 1'26"
[28] Tišitelí, Duchu svatý / Örvendezettő Szentlélek / Holy Spirit, source of joy 1'10"
[29] Dnešního dne splnilo se / A mai nap beteljesült / It has been accomplished today 1'16"

XV. Jöjj, Szentlélek / Come, Holy Spirit

[30]	Jöjj el, Szentlélek, Isten / Come, Holy Spirit, God * magyar / Hungarian	1'44"
[31]	Veni Sancte Spiritus * Latin	1'32"
[32]	Jöjj, Szentlélek Úristen / Come, Holy Spirit, Lord * magyar / Hungarian	3'14"
	Duchu Svätý príd' z neba / Szentlélek, szállj le az égből / Holy Spirit, descend from heaven * szlovák / Slovak	
[33]	Hodi k nam, o Duch Sveti / Jöjj el hozzánk, ó Szentlélek / Come to us, o Holy Spirit * szlovén / Slovenian	
	Najboli naš vračitel' / A mi legjobb gyógyítónk / Our perfect healer * horvát / Croatian	1'44"
[34]	Jövel, Szentlélek Úristen / Come, Holy Spirit * református magyar / Hungarian Calvinist	
	Príd', Duchu Svätý / Jöjj el, Szentlélek / Come, Holy Spirit * evangélikus szlovák / Slovak Lutheran	4'03"

XVI. Teremtő Lélek / Creator Spirit

[35]	Teremtő Lélek, jöjj közénk / Creator Spirit, come to us * magyar / Hungarian	2'16"
	Osszidő / Total time: 74'14"	

Dallamok forrásai / Sources of melodies:

(sz./t. = szöveg / text; d./m. = dallam / melody; gy./c. = gyűjtötte / collected by; ford./transl. = fordította / translated by)

1. Szendrei-Dobszay-Rajeczky: XVI–XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben, Budapest. (1979), Fonyód (Somogy), gy./c.: Volly István.
2. Szendrei-Dobszay-Rajeczky: XVI–XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben, Budapest. (1979), Harasztói (Verőce–Szlavónia), gy./c.: Kiss Lajos.
3. Huszár Gál éneke 1566 előtti időből / from before 1566, Református Énekeskönyv (1948).
4. Pünkösdi himnusz (Veni Creator Spiritus), d./m. Harabanus Maurus (780?–856).
5. „Ja sam s vama” – Hrvatski katolički molitvenik i pjesmarica, 2003.
6. Dunántúli Evangélikus Énekeskönyv (1976), sz./t. Luther Márton 1529, d./m. IX. sz./c.?
7. Śpiewnik Liturgiczny. Lublin (1991), sz./t.: Mioduszeński (1838), d./m.: Z. Bujarski (1985).
8. Geistliche Volkslieder gesammelt von Joseph Gabler, München (1984), Erwin Horn: Katolisches Gebet- und Gesangbuch, (1975).
9. Cantus Catholici (1651).
10. Magyar / Hungarian: Kolozsvári református énekeskönyv (1751), Szlovák / Slovak: Spevník pre slovenských reformovaných kresťanov (1956).

11. Magyar Népzene Tára / Jeles napok (1953), Ipolybalog (Hont), gy./c.: Lajtha László 1913.
12. Magyar Népzene Tára / Jeles napok (1953), Balatonszárszó (Somogy), gy./c.: Volly István 1940.
13. Magyar Népzene Tára / Jeles napok (1953), Tápsony (Somogy), gy./c.: Seemayer Vilmos 1933.
14. Magyar Népzene Tára / Jeles napok (1953), Bősárány (Sopron), gy./c.: Kerényi György 1952.
15. Pünkösdi férfítánc Olténiából / Pestencostal Men's Dance from Oltenia
16. Tátrai Zs.–Karácsóny M. Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, 1997, Parajd (Udvarhely), gy./c.: Volly István 1938.
17. Áta (Baranya), gy./c.: Matussek László.
18. Vujicsics Tihamér: Narodne pesne i igre južnoslovenskih narodnosti u Mađarskoj, Katolj–Kátoly (Baranya), gy./c.: Vujicsics T. 1952.
19. Santovo–Hercegszántó (Bács-Kiskun) Vujicsics Tihamér: Narodne pesne i igre južnoslovenskih narodnosti u Mađarskoj, gy./c.: Vujicsics T. 1948.
20. Lápafo (Tolna), gy./c.: Olsvai Imre 1951.
21. Kerényi Gy.: Magyar énekes népszokások (1982), Torvaj (Somogy), gy./c.: Kerényi György.
22. Kerényi Gy.: Magyar énekes népszokások (1982), Nagycsepely (Somogy), gy./c.: Kerényi György.
23. Čavolj / Csávoly (Bács-Kiskun) – Katymár (Bács-Kiskun), Vujicsics Tihamér: Narodne pesne i igre južnoslovenskih narodnosti u Mađarskoj, gy./c.: Vujicsics T.
24. Kojšov / Kojsó (Spiš – Szepesség), Eva Tóth–Ondrej Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní. Bratislava, Opus. 1981.
25. Vážec (Horný Liptov – Felső Liptó), Eva Tóth–Ondrej Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní. Bratislava, Opus. 1981.
26. Mešní zpěvy, Praha (1990). sz./t.: 1541, d./m.: XV. század II. fele / late 15th century.
27. Mešní zpěvy, Praha (1990). sz./t.: 1719, d./m.: XV. század I. fele / early 15th century.
28. Mešní zpěvy, Praha (1990). sz./t.: 1541, d./m.: 1863.
29. Mešní zpěvy, Praha (1990). sz./t.: 1522, d./m.: 1505.
30. Egyházaskozár (Baranya) gy./c.: Rajeczky Benjamin
31. Éneklő egyház (1986), Az ezredforduló körül keletkezett / At the turn of the millennium d./m.: Liber Usualis
32. sz./t.: Cantus Catholici (1651) – Szentmihályi M. (1797), d./m.: Tárkányi–Zsaskovszky, szlovák / Slovak: Jednotný katolícky spevník znotovany (1993). sz./t.: 1846, d./m.: 1858.
33. Szlovén / Slovenian: gy./c.: Marija Kozar, Horvát / Croatian: gy./c.: Horváth Sándor.
34. Magyar / Hungarian: Református Énekeskönyv (1948), sz./t.: XI. sz./c. Szlovák / Slovak: Evanjelický spevník (1995).
35. Éneklő egyház (1986), d./m.: Budai Psalterium XV. sz./c., ford./transl.: Babits Mihály, (Veni Creatos)

Kati SZVORÁK

MONARCHIA ZENEI TÁRSULÁS / MONARCHIA ORCHESTRA

Kálmán BALOGH – cimbalom

Tamás GOMBAL – hegedű / violin,

Ferenc KISS – koboz / kobsa, hegedű / violin, brácsa / viola, citera / zither,
doromb / Jew's harp, furulya / flute, ütőshangszerek / percussion

Albert MOHÁCSY – nagybőgő / double bass

Zsolt NAGY – brácsa / viola

Péter PÉTERDI – harmonium

Zoltán SZABÓ – szamica / samica

MULATSCHAG GRUPPE (Wien / Bécs – Austria)

Andrea HOFFMANN – ének / voice

Julia LACHERSTORFER – ének / voice

Horst LACKINGER – ének / voice

Rudolf PIETSCH – ének / voice

Laura WÖSCH – orgona / organ, ének / voice

VUJICSICS ENSEMBLE (Pomáz – Szentendre)

Miroszláv BRCZÁN – tamburbrács / tambur viola, tamburcelló / tambur cello

Gábor EREDICS – harmonika / harp, basszprímtambura / tambur

Kálmán EREDICS – bőgő / double bass

Károly GYŐRI – prímtambura / tambur

Ének / Voice

Péter DRUCKER, Viktor NAGY, Nándor NÉMETH, András STAMPAY-KOMESZ

A szentendrei Vujicsics Tihamér Alapfokú Művészetoktatási Intézmény népdaltagozatos
növendékei / Pupils of the folk-song class of Szentendre Vujicsics Tihamér Music School:

Zsófia LINDNER, Borcsa SASVÁRI, Regina SÁRADY, Rebeka TAMÁSI,

Vanda TAMÁSI, Sára TÍMÁR, Eszter VÖLNER

Válogatta, szerkesztette / Edited by

Kati Szvorák

Zenei feldolgozások / Arrangements

Ferenc Kiss

&

Kati Szvorák, Zoltán Szabó, Vujicsics Ensemble

Köszönet / Special thanks to

Dr. Walter Deutsch (Volksliedwerk, Bécs/Wien), Dobszay László,

Jenő Gál (Cseh Centrum, Budapest), Dr. Sándor Horváth (Szombathely),

Marija Kozar (Szombathely), Milica Klaić (Pécs), Alena M. Kubičková (Prága/Praha),

Jolanta Szabó, Tóth Éva (Pozsony/Bratislava),

Cimbalmosné Molnár Éva (Magyar Intézet, Pozsony/Bratislava).

MTA Zenetudományi Intézet és a Néprajzi Kutatócsoport munkatársai

Researchers of MTA Institute for Musicology and Ethnography

A felvétel megjelenését támogatta / Sponsored by

altusoft

ALTUSOFT KFT.

Szvorák Kati népdalénekes a Népművészet Ifjú Mestere (1980), Fülel díszpolgára (1997), Liszt-díjas (2000), Hungaroton-díjas (2001) és Kodály-díjas (2002).

Kati Szvorák is a folk singer who holds the title Young Master of Folk Art (1980), is a honorary citizen of the town Fülel (1997) (Filakovo, Slovakia), and won the Liszt-Prize (2000), the Hungaroton-Prize (2001) and the Kodály-Prize (2002).

Önálló kiadványok / Solo recordings

Dalvándorlás (1986, LP 18119) – a Dunatáj népzeneje / *music from the Carpathian Basin*

Iglice szívem (1989, 2002, HCD 18166) – népdalok gyermekeknek / *folk songs for children*

Jelenti magát Jézus (1991/97) népelemek / *folk hymns*

Hungarian Folk Music (1992) – táncházzenés / *dance-house music*

Vagyunk (1992) – Tóth Zsókiával – felföldi költők versei / *Hungarian poems from Slovakia*

Tavaszevilág (1993/95) – Kiss Ferencel – tavaszi szokásdalok / *spring customs songs*

Live (1993) – spanyolországi élő felvételek / *compilations from the recordings in Spain*

Énekeim (1995) – válogatás tíz év nyolc lemezéről / *best of 1986–96*

Aranyoslábú iglice (1996) – Kiss Ferencel – népzene gyermekeknek / *folk music for children*

Válaszúton (1997) – Illés Lajossal – népdalátiratok / *world music*

Álomföldön (1997) – Illés Lajossal – megzenésített gyerekversek / *children-music*

Napfogyatkozás (1999, HCD 18239) – bánatdalok / *sad songs*

Meotis (2000) – a Kőfaragókkal – amerikai és skóciai élő felvételek / *free folk*

Örvendezzünk (2000, HCD 18249) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa karácsonya / *Christmas in Central Europe*

Ispiláng (2001, HCD 18250) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa gyerekdalai / *Children's songs of Central Europe*

Stafírung I-II. (2002, HCD 18256-57) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa lakodalma / *Wedding in Central Europe*

Télkergető (2003, HCD 18258) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa farsangja / *Carnival in Central Europe*

Alleluia (2004, HCD 18268) – a Monarchia zenekarral – Húsvét Közép-Európában / *Easter in Central Europe*

Áthallások (2004, HCD 18269) – magyar népdalvariánsok / *Hungarian folksong variants*

Recording producer: Tamás Repiszky

Balance engineer: Péter Péterdi

Recorded at Etnofon Stúdió

Design: Péter Bereznai

Photo: Zsuzsa Koncz

Booklet editor: Enikő Gyenge

The English and Hungarian translations of the songs can be found at
<http://szvorak.index.hu> & www.szvorak.fw.hu

Concert agency: tel/fax 36-26-338045, E-mail: szvorak@mail.datanet.hu

© 2005 HUNGAROTON CLASSIC LTD

CD is manufactured by Sony DADC in Austria

Kati Szvorák

HUNGAROTON
CLASSIC
DIGITAL STEREO
HCD 18270

Pentecost in Central Europe

Pünkösd
Közép-Európában